

Mezinárodní vědecká konference

Výchova a vzdělávání v poutech totalitárního myšlení a systémů

Obecně pedagogická a historická analýza vybraných výchovných a vzdělávacích koncepcí a školských systémů, které propadly nebezpečství totalitarismu či v průběhu 20. století pod totalitními systémy fungovaly

Datum konání konference: **1.-2. června 2015**

Místo jednání: **Technická univerzita v Liberci**

Pořadatelé:

- Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, katedra pedagogiky a psychologie

V roce 2015 si připomeneme 70 let od ukončení druhé světové války, která znamenala nejen pro Evropu nejhlubší zásah do politického a sociálního života v moderních dějinách. Druhou světovou válku čteme, mimo jiné, jako zásadní zlom v civilizačním dění moderního světa. Osvícenské předpoklady kultivace člověka jako „přirozeně“ svobodného občana cestou výchovy a vzdělání, nad jehož institucionalizací držel garanci moderní stát, byly smeteny agresivními totalitárními ideologiemi. Ty na cestě za ‚novým světem‘ a ‚novým člověkem‘ překročily všechny doposud uznávané kulturní normy a vzorce.

Ve dvacátém století však nesmetly a nerozdupaly pouze nacismus a fašismus doposud nepřekročitelné civilizační mezníky silou totalitárního režimu. Druhá polovina dvacátého století, nesena v rozdělené Evropě v duchu studené války, dala ve střední a jihovýchodní Evropě prostor ‚experimentům s komunistickým režimem‘ a uvalila zde výchovu, vzdělávání a pedagogickou vědu do pout totalitarismu.

Analyzujeme-li výchovnou a vzdělávací realitu v totalitárních systémech, je nutné rovněž věnovat pozornost kořenům a zrodu totalitárního myšlení v oblasti výchovy a vzdělávání již před druhou světovou válkou. Tehdy představy o ‚nové společnosti‘ znamenaly na jedné straně ‚modernizaci života‘, na druhé straně se často jednalo o ‚předehru‘ velmi nebezpečných výchovných a vzdělávacích konceptů. Ty se v meziválečné Evropě bohužel úspěšně prosadily a existovaly pod nebezpečnou rouškou ‚reformy společnosti‘ či ‚rychlé a totální obnovy zkažené společnosti‘.

Konference chce na vybraných příspěvcích tematizovat:

- nebezpečí a nepřátele otevřené společnosti, ale i propagátory ‚nových revolučních výchovných koncepcí vedoucích ve dvacátém století k novému člověku‘

- empirické příklady osobností a jejich pedagogického myšlení, ale i analýzy školských institucí, mládežnických organizací, které se shledly v hledání ‚nové lepší‘, ‚zdravé‘, ‚pravé‘ či ‚přirozené‘ výchovy a vzdělávání a přitom čerpaly z nebezpečného zdroje totalitárního myšlení
- nebezpečné výchovné příklady s totalitarizujícími tendencemi v současné diskusi

Abstrakt příspěvku zasílejte do 23.1.2015 na adresu tomas.kasper@tul.cz